

ETÄOPETUSTA TARJOAVAT KOULUT JA OPPILAITOKSET

Etäopetuksesta uusia ratkaisuja onnistuneeseen opetukseen

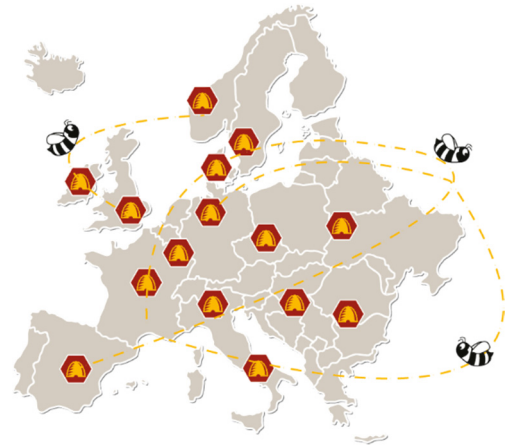
ESITTELY

Lähes kaikki meistä ajattelevat, että koulu tai oppilaitos on fyysinen paikka, johon mennään oppimaan. Mutta kuinka usein ajattelemme niitä opiskelijoita, joiden on syystä tai toisesta hankalaa tai jopa mahdotonta päästä tuohon oppimapaikkaan? He ovat ehkä kiusattuja, koulupelkoisia, sairaita tai jostain muusta syystä estyneitä. Entäpä ne opiskelijat, jotka haluaisivat opiskella ainetta, jota omassa koulussa ei ole tarjolla? Tai vangit, jotka haluavat opiskelemalla parantaa mahdollisuuksiaan pärjätä tulevaisuudessa?

Etäopetusta tarjoavat perus- ja toiseen asteen oppilaitokset ovat tärkeä vaihtoehto näille opiskelijoille ja etäopetuksen arvo kasvaakin jatkuvasti maailmalla - myös Euroopassa. Yleistä tutkimusta etäopetuksen ratkaisusta ja menestystekijöistä ei kuitenkaan juuri ole tehty. Epäily etäopetuksen ratkaisuja kohtaan onkin suurta, erityisesti tilanteissa joissa etäopetus on vaihtoehtona pakollisessa koulutuksessa. Hyviä malleja ja käytänteitä on kuitenkin paljon ja nyt niitä on kerätty yhteen EU:n rahoittamassa VISCED-hankkeessa.

ETÄOPETUKSEN MÄÄRITELMÄ JA YLEISYYS EUROOPASSA

Etäopetusta tarjoavat koulut ja oppilaitokset määritellään usein organisaatioiksi, joissa opetus tapahtuu kokonaan tai pääosin verkossa. Näiden kurssien rakenne (tavoitteet ja tulokset) on yleensä vastaava kuin lähiopetuksena opiskeltavien kurssien rakenne. Etäopetusta tarjoavia oppilaitoksia on paljon Yhdysvalloissa ja muualla maailmassa - mutta myös 18 Euroopan maasta on nyt löydetty yli 70 etäopetusta tarjoavaa oppilaitosta. Määrä kasvaa pikkuhiljaa, samalla kun kysyntä joustavista oppimispoluista kasvaa. Tässä hankkeessa on keskitytty toisen asteen oppilaitoksiin ja ikäryhmään 14 - 21 -vuotta. Hankkeessa ei toki ole unohdettu myöskään perusopetusta tai muita nuorille etäopetusta tarjoavia vaihtoehtoja, ja kun nämä oppilaitokset otetaan mukaan, puhutaan Euroopassa lähes sadasta etäopetusta tarjoavasta oppilaitoksesta.

EUROOPPALAISEN ETÄOPETUKSEN TUNNUSPIIRTEET

Tämänhetkisen tutkimustiedon perusteella arvioimme julkisia ja yksityisiä oppilaitoksia olevan lähes yhtä paljon. Hallinnon kirjo sisältää erilaisia malleja, kuten julkinen, yksityinen, julkis-yksityinen, voittoa tavoittelematon ja yleishyödyllinen.

Ainakin 10 Eurooppalaista etäopetusta tarjoavaa koulua on perustettu palvelemaan maastajamuuttajia ja/tai armeijan palveluksessa olevien lapsia. Vielä suurempi osuus näistä oppilaitoksista (jopa 30 - 50 %) on kuitenkin alun perin perustettu vastaamaan rajoitettujen opiskelumahdollisuuksien ongelmiin.

Suuri osa oppilaitoksista (todennäköisesti noin 50 %) tarjoaa täyden tai laajan opetussuunnitelman. Useissa Euroopan maissa onkin kasvava kysyntä täydennyskoulutusta, erikoiskursseja tai uusintakursseja tarjoavista etäoppilaitoksista.

Pedagoginen kirjo on laaja - täydellisestä etäopetuksesta merkittävään osaan lähiopetusta. Myös opetusvälineet vaihtelevat paljon, sisältäen mm. seuraavia ratkaisuja: Skype, kaupalliset videoneuvottelujärjestelmät, sähköposti, puhelin ja oppimisolustat.

Monissa tapauksissa virtuaaliset koulut peilaavat paikallisia tai kansallisia olosuhteita - joko tukemalla valittujen painopistealueiden toteutumista tai täyttämällä aiemmin heikosti huomioituja vaatimuksia omalla alueella.

SUOSITUKSET

Seuraavat hankkeessa huolella valitut suositukset on kohdennettu Euroopan komissiolle sekä kansallisille, alueellisille ja paikallisille opetuksesta vastaaville tahoille. Suositukset perustuvat hankkeessa muodostuneelle käsitykselle siitä, että etäopetus voi merkittävästi edesauttaa koulutus- ja sosiaalipoliittisia tavoitteita.

- **Lisätä tietoisuutta etäopetuksen arvosta ja vaikuttavuudesta koulutus- ja sosiaalipoliittisista näkökulmista.** Huomioitavia asioita ovat mm. oikean tiedon kerääminen, esimerkiksi niin koko-aikaisten kuin opintojaan täydentävien etäopiskelijoiden todellinen määrä. Tuodaan esiin etäopetuksen hyödynsaajia (koulupelkoiset, syrjäytyneet, maantieteellisesti eristäytyneet, ulkosuomalaiset, jne.) sekä nostetaan esiin etäopetus käyttökelpoisena opiskelumahdollisuutena mm. arvosanojen korottamiseen, päättötodistuksen saamiseen ja erityisapua tarvitsevien oppijoiden tukemiseen.
- **Tunnistaa, neuvoa ja yhdistää julkisen sektorin toimijoita ja muita organisaatioita,** jotka vastaavat lasten ja nuorten koulutuksen kehittämisestä tilanteissa, joissa opiskelijat ovat esimerkiksi nuorisorikkolaisia, sairaita tai lastenhuolto-ongelmien kanssa painivia yksinhuoltajia.
- **Poistaa tarpeettomia byrokraattisia esteitä, jotka estävät etäopetuksen kestävä kehittäminen.** Tämä voi tarkoittaa etäopetuksen tuomista säädellyn ja vastuullisen opetuksen kehikkoon, jättämättä kuitenkaan perinteisiä kouluja etäopetuksen jalkoihin. Samalla mahdollistetaan opiskelijoiden liikkuvuus eri oppilaitosten ja oppilaitostasojen välillä henkilökohtaisten opetussuunnitelmien mukaan.
- **Kannustaa ja opastaa etäopetuksen toimijoita hyödyntämään avoimia opetuksen resursseja (OER),** mukaan lukien suoraan tai epäsuoraan julkisella rahoituksella tuotettua sekä muutoin CC-lisensseillä julkaistua sisältöä
- **Huomioida etäopetuksen kehittävä vaikutus yleisiin tietoyhteiskuntataitoihin ja yksilöiden tv-taitoihin nähden.** Kun paikalliset internet-yhteydet ovat rajoitettuja, tulisi yksittäisiä toimijoita rohkaista kehittämään uusia strategioita, joiden avulla varmistetaan että yksittäiset kuntalaiset sen paremmin kuin etäopiskelijatkaan eivät jää tekniikan ongelmien takia muita heikompaan asemaan.
- **Rohkaista perinteisiä kouluja ja oppilaitoksia tarjoamaan etäopetusta yhtenä vaihtoehtona keskeytysten vähentämiseksi. Lisäksi etäopetuksen avulla voidaan edistämään matemaattisten aineiden laajempaa opetusta.**
- **Kannustaa opettajia kehittämään etäopetusta ja suunnitella yleisten standardien kehittämistä etäopetuksen ja etäkurssien tueksi.** Varmistaa että yksittäisiä maita tuetaan etäopetuksen integroinnissa opettajakoulutukseen ja arviointijärjestelmiin.

PROJEKTIN KUVAUS

VISCED on yhteis-Eurooppalainen projekti, jossa on toteutettu monikansallinen arviointi etäopetusta tarjoavista kouluista ja oppilaitoksista. Projektissa on toteutettu niin kansallisilla kuin kansainvälisellä tasolla selvitys täysin etäopetuksena toimivista oppilaitoksista. Tuloksia on analysoitu ja verrattu, jotta löydetään merkitykselliset parametrit ja onnistumisen edellytykset etäopetuksen luokitteluun ja vertailuun.

VISCED on tammikuussa 2011 käynnistynyt kaksivuotinen projekti, ja sen osarahoittajana on Euroopan komission Elinikäisen oppimisen toimintaohjelma.

PROJEKTIN WIKI-SIVUSTO

<http://www.virtualschoolsandcolleges.eu>

PROJEKTIN VERKKOSIVUT

<http://www.virtualschoolsandcolleges.info>

LAMBRAKIS FOUNDATION

Hanke on rahoitettu Euroopan komission tuella.

Tästä julkaisusta (tiedotteesta) vastaa ainoastaan sen laatija, eikä komissio ole vastuussa siihen sisältyvien tietojen mahdollisesta käytöstä.